

ОБґРУНТУВАННЯ
щодо схвалення проєкту постанови НКРЕКП
«Про затвердження Змін до Кодексу комерційного обліку
електричної енергії»

Відповідно до положень частини третьої статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії», до повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), на ринку електричної енергії належать, зокрема, затвердження кодексу комерційного обліку електричної енергії.

З метою приведення термінології та положень Кодексу комерційного обліку електричної енергії, який затверджено постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311 (далі – Кодекс) у відповідність до вимог Закону України «Про енергетичну ефективність» та Закону України «Про деякі питання використання транспортних засобів, оснащених електричними двигунами, та внесення змін до деяких законів України щодо подолання паливної залежності і розвитку електрозарядної інфраструктури та електричних транспортних засобів», європейської нормативно-правової бази у сфері електроенергетики та з метою здійснення адаптації законодавства України до законодавства ЄС, що є важливою складовою поступового поглиблення політичної співпраці та економічної інтеграції України з ЄС, Департаментом із регулювання відносин у сфері енергетики розроблено проєкт постанови «Про затвердження Змін до Кодексу комерційного обліку електричної енергії» (далі – Проєкт постанови), яким передбачено:

- введення нових термінів: «замовник послуги комерційного обліку (замовник)», «інтелектуальна система обліку», «інтелектуальний лічильник», «історичні дані комерційного обліку»;

- актуалізацію положень Кодексу в частині питань впровадження інтелектуальних лічильників та систем обліку електричної енергії, зокрема для створення можливості інформування споживачів про їх фактичне споживання електроенергії, регулювання ними власного споживання та сприяння їх активній участі у ринку електричної енергії;

- внесення до Кодексу вимог щодо особливостей організації комерційного обліку у операторів системи розподілу (далі – ОСР) з метою визначення втрат електричної енергії на 1 класі напруги в електричній мережі ОСР виключно за результатами вимірювань інтервальних лічильників, що встановлені на межі додатково створеної в мережі ОСР області комерційного обліку та функціонують у складі АСКОЕ ОСР;

- внесення до Кодексу критеріїв визначення та вимог щодо організації площадок комерційного обліку групи «а» та групи «б».

Проєкт постанови має ознаки регуляторного акта, у зв'язку з чим, згідно із статтею 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», він має бути оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і

пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб.

Враховуючи зазначене, Департамент із регулювання відносин у сфері енергетики пропонує схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу комерційного обліку електричної енергії» та оприлюднити його на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій.

Заступник директора Департаменту
із регулювання відносин у сфері
енергетики – начальник управління
інвестиційної політики та технічного розвитку

Юрій ОСТАП'ЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

Про затвердження Змін до
Кодексу комерційного обліку
електричної енергії

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 311, що додаються.

2. Операторам систем розподілу до 01 січня 2025 року створити у власних електричних мережах додаткову область комерційного обліку та відповідні точки комерційного обліку для визначення втрат електричної енергії на 1 класі напруги в електричній мережі оператора систем розподілу та зареєструвати їх у адміністратора комерційного обліку.

3. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

**Зміни
до Кодексу комерційного обліку електричної енергії**

1. У розділі I:

1) у підпункті 1 пункту 1.1.4 глави 1.1 слова «день введення їх в експлуатацію» замінити словами «дату їх встановлення або введення в експлуатацію (залежно від того, яка з цих дат є пізнішою)»;

2) у пункті 1.2.1 глави 1.2:

після підпункту 18 доповнити новим підпунктом 19 такого змісту:

«19) замовник послуги комерційного обліку (замовник) – фізична або юридична особа, яка письмово або іншим способом, визначеним цим Кодексом, повідомила ППКО про намір отримати послугу комерційного обліку;».

У зв'язку з цим підпункти 19 – 77 вважати відповідно підпунктами 20 – 78;

після підпункту 23 доповнити двома новими підпунктами 24 та 25 такого змісту:

«24) інтелектуальна система обліку – автоматизована система, яка інформаційно об'єднує інтелектуальні лічильники та забезпечує приймання, обробку та передавання вимірюваної та іншої інформації каналами зв'язку для цілей проведення комерційних розрахунків, моніторингу та контролю;

25) інтелектуальний лічильник – багатофункціональний лічильник, що забезпечує вимірювання та обмін вимірюваною інформацією з інтелектуальною системою обліку за допомогою каналу зв'язку;».

У зв'язку з цим підпункти 24 – 78 вважати відповідно підпунктами 26 – 80;

після підпункту 28 доповнити новим підпунктом 29 такого змісту:

«29) історичні дані комерційного обліку – дані комерційного обліку, що стосуються минулих розрахункових періодів;».

У зв'язку з цим підпункти 29 – 80 вважати відповідно підпунктами 30 – 81;

підпункт 33 викласти в такій редакції:

«33) комерційна межа – одна або сукупність точок комерційного обліку, що обмежують область або площадку комерційного обліку. Комерційна межа вказується в договорі та, зазвичай, збігається з межею між суміжними областями/площадками комерційного обліку, межею балансової належності або межею експлуатаційної відповідальності;»;

після підпункту 65 доповнити новим підпунктом 66 такого змісту:

«66) станція зарядки електромобілів (електрозарядна станція) - пристрій, який призначений для споживання електричної енергії з метою надання послуг з заряджання систем акумуляування електричної енергії (аккумуляторних батарей) електромобілів, електромобілів вантажних, електромобілів легкових, автомобілів плагін-гібридних, електробусів, та інших електричних колісних транспортних засобів;».

У зв'язку з цим підпункти 66 – 81 вважати відповідно підпунктами 67 – 82; підпункт 72 викласти у такій редакції:

«72) сторона, приєднана до мережі (СПМ) – юридична, фізична особа (фізична особа-підприємець), яка має право відпускати або приймати електричну енергію до/з електричних мереж в точці комерційного обліку відповідно до укладених договорів;»;

3) підпункт 4 пункту 1.3.2 глави 1.3 після слів «зберігання енергії та» доповнити новим словом «областей».

2. У розділі IV:

1) у главі 4.4:

назву викласти у такій редакції:

«4.4. Особливості створення областей та площадок комерційного обліку»; пункти 4.4.1 та 4.4.2 викласти у такій редакції:

«4.4.1. Для покращення точності ведення комерційного обліку та визначення втрат у мережах відповідні оператори системи можуть організовувати області комерційного обліку шляхом створення точок комерційного обліку як на периметрі, так і всередині власних мереж.

4.4.2. Оператори системи розподілу зобов'язані створити у власних електричних мережах та зареєструвати у АКО область комерційного обліку та відповідні ТКО для визначення втрат електричної енергії на 1 класі напруги в електричній мережі ОСР виключно за результатами вимірювань, як різниці обсягів електричної енергії, обчислених за одночасно знятими показами встановлених на межі цієї області інтервальних лічильників, що функціонують у складі АСКОЕ ОСР.

ОСР має забезпечити в автоматичному режимі гарантоване щодобове дистанційне зчитування інтервальних результатів вимірювання з цих лічильників, формування та передачу до АКО валідованих даних комерційного обліку щодо обсягу надходження та корисного відпуску електричної енергії на 1 класі напруги, обсягу трансформації електричної енергії з 1 на 2 клас напруги та обсягу втрат електричної енергії в зазначеній області комерційного обліку.»;

у пункті 4.4.3:

в абзаці першому слово «мереж» замінити словом «систем»;

доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«Для кожної області та площадки комерційного обліку (крім простих площадок) мають бути створені та зареєстровані у встановленому порядку відповідні віртуальні точки комерційного обліку.

Стороною, відповідальною за віртуальні ТКО для області комерційного обліку, є відповідний оператор системи, який створив цю область.»;

пункт 4.4.4 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Стороною, відповідальною за віртуальні ТКО для площадки комерційного обліку, є власник цієї площадки.»;

доповнити новими пунктами такого змісту:

«4.4.9. Площадки комерційного обліку за ознаками вимог щодо періодичності проведення вимірювання, формування та передачі даних відносяться до групи «а» та групи «б».

4.4.10. До групи «а» належать площадки комерційного обліку, що містять:

електроустановки з приєднаною потужністю 150 кВт і більше або середньомісячним обсягом споживання електричної енергії понад 50 тис. кВт·год (фактичним за попередній календарний рік або заявленим для нових електроустановок) на об'єктах споживачів (крім багатоквартирних житлових будинків та побутових споживачів);

генеруючі установки та/або електроустановки зберігання енергії з можливістю відпуску електричної енергії в електричні мережі ОСР або інших користувачів;

електроустановки споживачів, розрахунки яких вимагають здійснення погодинного комерційного обліку спожитої електричної енергії.

4.4.11. Площадки комерційного обліку групи «а» мають бути забезпечені інтервальними лічильниками, що встановлені на комерційній межі цієї площадки комерційного обліку та функціонують у складі автоматизованої системи, з гарантованим автоматичним щодобовим дистанційним зчитуванням інтервальних результатів вимірювання, формуванням та передачею до АКО валідованих погодинних фактичних даних комерційного обліку електричної енергії, відповідно до вимог цього Кодексу.

4.4.12. Площадки комерційного обліку, які не належать до групи «а» відносяться до групи «б».

4.4.13. Площадки комерційного обліку групи «б» мають бути забезпечені лічильниками, що встановлені на комерційній межі цієї площадки комерційного обліку, з гарантованим щомісячним формуванням та передачею до АКО агрегованих за площиною фактичних або оціночних даних комерційного обліку електричної енергії щодо обсягів відбору/відпуску електричної енергії за розрахунковий місяць, відповідно до вимог цього Кодексу.».

3. У розділі V:

1) у главі 5.10:

назву викласти у такій редакції:

«5.10. Особливості улаштування вузлів обліку на електростанціях, підстанціях, станціях зарядки електромобілів та установках зберігання енергії»;
доповнити новим пунктом такого змісту:

«5.10.9. Станції зарядки електромобілів мають бути забезпечені окремим комерційним обліком електричної енергії шляхом улаштування вузла комерційного обліку до вимог цього Кодексу. Використання електричної енергії на площадці вимірювання для таких станцій зарядки електромобілів на інші цілі, крім надання послуг із заряджання електромобілів та для споживання для власних потреб електрозарядної станції, заборонено.»

2) у примітці «**» до пункту 5.13.1 глави 5.13 слова «за попередні 12 місяців» замінити словами «за попередній календарний рік».

Заступник директора Департаменту
із регулювання відносин у сфері
енергетики – начальник управління
інвестиційної політики та технічного розвитку

Юрій ОСТАП'ЮК

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
чинної редакції постанови НКРЕКП від 14.03.2018 № 311 «Про затвердження Кодексу комерційного обліку
електричної енергії» та нової редакції із змінами

Зміст положення (норми) чинного акта законодавства	Зміст відповідного положення (норми) проєкту акта
I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	
1.1. Сфера застосування	
<p>1.1.4.... 1) мають технічні характеристики, що відповідають або перевищують вимоги проєктних рішень, нормативно-правових актів та нормативних документів щодо комерційного обліку електричної енергії, які були чинними на день введення їх в експлуатацію;</p>	<p>1.1.4.... 1) мають технічні характеристики, що відповідають або перевищують вимоги проєктних рішень, нормативно-правових актів та нормативних документів щодо комерційного обліку електричної енергії, які були чинними на ~~день~~ дату їх встановлення або введення їх в експлуатацію (залежно від того, яка з цих дат є пізнішою);</p>
<p>1.2. Терміни та визначення понять 1.2.1. У цьому Кодексі терміни вживаються в таких значеннях: ....</p>	<p>1.2. Терміни та визначення понять 1.2.1. У цьому Кодексі терміни вживаються в таких значеннях: ....</p>
	<p>19) замовник послуги комерційного обліку (замовник) - фізична або юридична особа, яка письмово або іншим способом, визначеним цим Кодексом, повідомила ПШКО про намір отримати послугу комерційного обліку;</p>
	<p>24) інтелектуальна система обліку - автоматизована система, яка інформаційно об'єднує інтелектуальні лічильники та забезпечує приймання, обробку та передавання вимірюваної та іншої інформації каналами зв'язку для цілей проведення комерційних розрахунків, моніторингу та контролю;</p>

	25) інтелектуальний лічильник - багатофункціональний лічильник, що забезпечує вимірювання та обмін вимірюваною інформацією з інтелектуальною системою обліку за допомогою каналу зв'язку;
	29) історичні дані комерційного обліку – дані комерційного обліку, що стосуються минулих розрахункових періодів;
28) комерційна межа - одна або сукупність точок комерційного обліку, що обмежують область або площадку комерційного обліку. Комерційна межа вказується в договорі та, зазвичай, збігається з межею балансової належності;	33) комерційна межа - одна або сукупність точок комерційного обліку, що обмежують область або площадку комерційного обліку. Комерційна межа вказується в договорі та, зазвичай, збігається з межею між суміжними областями/площадками комерційного обліку, межею балансової належності або межею експлуатаційної відповідальності;
	66) станція зарядки електромобілів (електрозарядна станція) - пристрій, який призначений для споживання електричної енергії з метою надання послуг з заряджання систем акумулювання електричної енергії (акумуляторних батарей) електромобілів, електромобілів вантажних, електромобілів легкових, автомобілів плагін-гібридних, електробусів, та інших електричних колісних транспортних засобів.
67) сторона, приєднана до мережі (СПМ) - юридична або фізична особа (зокрема фізична особа-підприємець), яка відпускає або відбирає електричну енергію до/з електричних мереж оператора мереж;	72) сторона, приєднана до мережі (СПМ) - юридична або фізична особа (фізична особа-підприємець), яка ~~відпускає~~ має право відпускати або ~~відбирає~~ приймати електричну енергію до/з електричних мереж ~~оператора мереж~~ в точці комерційного обліку відповідно до укладених договорів;
1.3. Адміністрування Кодексу комерційного обліку електричної енергії	
1.3.1. АКО виконує функції адміністратора цього Кодексу. До	1.3.1. АКО виконує функції адміністратора цього Кодексу. До

<p>функцій адміністратора цього Кодексу належить:</p> <p>....</p> <p>4) статистичну інформацію щодо обсягів відібраної / відпущеної / збереженої електричної енергії, узагальнену для окремих категорій установок зберігання енергії та комерційного обліку;</p>	<p>функцій адміністратора цього Кодексу належить:</p> <p>....</p> <p>4) статистичну інформацію щодо обсягів відібраної / відпущеної / збереженої електричної енергії, узагальнену для окремих категорій установок зберігання енергії та областей комерційного обліку;</p>
<p>4.4. Особливості створення точок комерційного обліку для областей та площадок комерційного обліку</p>	
<p>4.4. Особливості створення точок комерційного обліку для областей та площадок комерційного обліку</p>	<p>4.4. Особливості створення ~~точок комерційного обліку~~ для областей та площадок комерційного обліку</p>
<p>4.4.1. Для покращення точності ведення комерційного обліку та визначення втрат у мережах відповідні оператори мережі можуть організувати області та площадки комерційного обліку електричних мереж шляхом створення точок комерційного обліку як на периметрі, так і всередині власних мереж.</p>	<p>4.4.1. Для покращення точності ведення комерційного обліку та визначення втрат у мережах відповідні оператори мережі системи можуть організувати області ~~та площадки~~ комерційного обліку ~~електричних мереж~~ шляхом створення точок комерційного обліку як на периметрі, так і всередині власних мереж.</p>
<p>4.4.2. Области комерційного обліку створюються для визначення обсягів електричної енергії, які неможливо виміряти безпосередньо, зокрема для визначення втрат електричної енергії в електричних мережах.</p>	<p>~~4.4.2. Области комерційного обліку створюються для визначення обсягів електричної енергії, які неможливо виміряти безпосередньо, зокрема для визначення втрат електричної енергії в електричних мережах~~</p> <p>4.4.2. Оператори системи розподілу зобов'язані створити у власних електричних мережах та зареєструвати у АКО область комерційного обліку та відповідні ТКО для визначення втрат електричної енергії на 1 класі напруги в електричній мережі ОСП виключно за результатами вимірювань, як різниці обсягів електричної енергії,</p>

	<p>обчислених за одночасно знятими показами встановлених на межі цієї області інтервальних лічильників, що функціонують у складі АСКОЕ ОСР.</p> <p>ОСР має забезпечити в автоматичному режимі гарантоване щодобове дистанційне зчитування інтервальних результатів вимірювання з цих лічильників, формування та передачу до АКО валідованих даних комерційного обліку щодо обсягу надходження та корисного відпуску електричної енергії на 1 класі напруги, обсягу трансформації електричної енергії з 1 на 2 клас напруги та обсягу втрат електричної енергії в зазначеній області комерційного обліку.</p>
4.4.3. Межі областей комерційного обліку у власних електричних мережах операторів мереж мають обиратися виходячи з таких обмежень:	4.4.3. Межі областей комерційного обліку у власних електричних мережах операторів ~~мереж~~ систем мають обиратися виходячи з таких обмежень:
1) максимальне добове споживання всіх споживачів з інтегральним обліком в одній області комерційного обліку не має перевищувати 1 млн кВт·год;	1) максимальне добове споживання всіх споживачів з інтегральним обліком в одній області комерційного обліку не має перевищувати 1 млн кВт·год;
2) область комерційного обліку не має включати електричні мережі з різними нормативними технологічними витратами.	2) область комерційного обліку не має включати електричні мережі з різними нормативними технологічними витратами.
	Для кожної області та площадки комерційного обліку (крім простих площадок) мають бути створені та зареєстровані у встановленому порядку відповідні віртуальні точки комерційного обліку.
	Стороною, відповідальною за віртуальні ТКО для області комерційного обліку, є відповідний оператор системи, який створив цю область.

4.4.4. Площинки комерційного обліку створюються для визначення та виділення електроустановки або сукупності електроустановок у межах технологічних електричних мереж об'єкта електроенергетики за ознакою зобов'язань щодо забезпечення окремого комерційного обліку електричної енергії (у разі використання різних тарифів, тарифних планів, тарифних коефіцієнтів, різної вартості електричної енергії тощо).	4.4.4. Площинки комерційного обліку створюються для визначення та виділення електроустановки або сукупності електроустановок у межах технологічних електричних мереж об'єкта електроенергетики за ознакою зобов'язань щодо забезпечення окремого комерційного обліку електричної енергії (у разі використання різних тарифів, тарифних планів, тарифних коефіцієнтів, різної вартості електричної енергії тощо).
	Стороною, відповідальною за віртуальні ТКО для площинки комерційного обліку, є власник цієї площинки.
	4.4.9. Площинки комерційного обліку за ознаками вимог щодо періодичності проведення вимірювання, формування та передачі даних відносяться до групи «а» та групи «б».
	4.4.10. До групи «а» належать площинки комерційного обліку, що містять:
	електроустановки з приєднаною потужністю 150 кВт і більше або середньомісячним обсягом споживання електричної енергії понад 50 тис. кВт·год (фактичним за попередній календарний рік або заявленим для нових електроустановок) на об'єктах споживачів (крім багатоквартирних житлових будинків та побутових споживачів);
	генеруючі установки та/або електроустановки зберігання енергії з можливістю відпуску електричної енергії в електричні мережі ОСР або інших користувачів;
	електроустановки споживачів, розрахунки яких вимагають здійснення погодинного комерційного обліку

	спожитої електричної енергії
	4.4.11. Площинки комерційного обліку групи «а» мають бути забезпечені інтервальними лічильниками, що встановлені на комерційній межі цієї площинки комерційного обліку та функціонують у складі автоматизованої системи, з гарантованим автоматичним щодобовим дистанційним зчитуванням інтервальних результатів вимірювання, формуванням та передачею до АКО валідованих погодинних фактичних даних комерційного обліку електричної енергії, відповідно до вимог цього Кодексу.
	4.4.12. Площинки комерційного обліку, які не належать до групи «а» відносяться до групи «б».
	4.4.13. Площинки комерційного обліку групи «б» мають бути забезпечені лічильниками, що встановлені на комерційній межі цієї площинки комерційного обліку, з гарантованим щомісячним формуванням та передачею до АКО агрегованих за площиною фактичних або оціночних даних комерційного обліку електричної енергії щодо обсягів відбору/відпуску електричної енергії за розрахунковий місяць, відповідно до вимог цього Кодексу.
5.10. Особливості улаштування вузлів обліку на електростанціях, підстанціях, станціях зарядки електромобілів та установках зберігання енергії.	
	5.10.9. Станції зарядки електромобілів мають бути забезпечені окремим комерційним обліком електричної енергії шляхом улаштування вузла комерційного обліку відповідно до вимог цього Кодексу. При цьому

	<p>використання електричної енергії на площадці вимірювання для таких станцій зарядки електромобілів на інші цілі, крім надання послуг із заряджання електромобілів та для споживання для власних потреб електрозарядної станції, забороняється.</p>
<p>5.13.1. .....</p> <p>* рівень номінальної напруги в точці вимірювання (у разі застосування вимірювальних трансформаторів - рівень номінальної напруги на первинній обмотці або у первинному колі вимірювального трансформатора струму);</p> <p>** для точок вимірювання об'єктів (крім багатоквартирних житлових будинків та колективних побутових споживачів) з середньомісячним обсягом споживання електричної енергії понад 50 тис. кВт·год (фактичним за попередні 12 місяців або заявленим для нових електроустановок), генеруючих електростанцій (зокрема генеруючих установок приватних домогосподарств), установок зберігання енергії з можливістю відпуску раніше збереженої електричної енергії до ОЕС України або в мережі інших суб'єктів господарювання, або якщо це необхідно для забезпечення комерційного обліку електричної енергії відповідно до вибраного споживачем тарифного плану електропостачання;</p> <p>*** для точок вимірювання об'єктів багатоквартирних житлових будинків та колективних побутових споживачів</p>	<p>5.13.1. .....</p> <p>** для точок вимірювання об'єктів (крім багатоквартирних житлових будинків та колективних побутових споживачів) з середньомісячним обсягом споживання електричної енергії понад 50 тис. кВт·год (фактичним за попередній календарний рік за попередні 12 місяців або заявленим для нових електроустановок), генеруючих електростанцій (зокрема генеруючих установок приватних домогосподарств), установок зберігання енергії з можливістю відпуску раніше збереженої електричної енергії до ОЕС України або в мережі інших суб'єктів господарювання, або якщо це необхідно для забезпечення комерційного обліку електричної енергії відповідно до вибраного споживачем тарифного плану електропостачання;</p>